

ПРАВИЛНИК
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ
ДЛЪЖНОСТИ В ИНСТИТУТА ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРИ
БАН

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С Правилника се уреждат процедурите по прием и обучение на докторанти, по придобиване на научни степени и по заемане на академични длъжности в Института за икономически изследвания при БАН.

(2) С този правилник се определят и минималните изисквания към научната дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" в Института, които са в съответствие с минималните национални изисквания към научната дейност по Научна област 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, за всяка научна степен и за всяка академична длъжност въз основа на показателите по чл. 26, ал. 2 от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и на минималните изисквания по Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

Чл. 2 (1) Преминаване от академична длъжност на същата или на съответна академична длъжност от друго висше училище или научна организация, включително и от други държави, става чрез провеждане на процедура за признаване по професионално направление 3.8 „Икономика”.

(2) До кандидатстване за преминаване (признаване) на академична длъжност се допускат:

1. Академични служители, които не са на трудов договор в Института.
2. Академични служители, които са на допълнителен договор в Института.
3. Академични служители, които са на основен трудов договор в Института и на допълнителен договор извън Института.

(3) Ако кандидатът е минавал през процедура за признаване в Института и НС е взел решение за непризнаване на кандидатурата му, той има право на второ (последно) кандидатстване за същата академична длъжност, независимо от академичната длъжност, която към момента заема в друго висше училище или научна организация.

(4) Директорът на Института назначава със заповед комисия по допускане на кандидата до процедура за признаване, като в заповедта се определя и Председателят на комисията.

(5) Комисията по допускане се състои от ръководството на Института и ръководителите на секции.

(6) Председателят на комисия докладва пред НС решението на комисията и прави предложение за откриване на процедура за признаване на академичната длъжност със

съответните мотиви (нужда от такава академична длъжност и необходимост от специалист по посочената от кандидата научна тематика) и пояснения за кандидатурата.

(7) НС взема решение с тайно гласуване за откриване на процедура за признаване. Решението се приема с повече от половината от редуцирания състав на НС, съгласно ал.9 и ал. 10.

(8) При положително решение, НС предлага и гласува състав на комисия по признаване, както и Председател на същата.

(9) Комисията следва да е в петчленен състав, като в нея се включва научният секретар на Института и хабилитирани лица, специалисти в областта на посочената от кандидата научна тематика. Най-малко трима от състава на комисията са професори. Предложената комисия по процедурата за признаване се приема с явно гласуване с повече от половината от редуцирания списъчен състав на НС. Съставът на НС може да се редуцира с не повече от 1/6 от списъчния състав.

(10) Гласуването на НС по решение за откриване на процедура за признаване и състав на комисия по признаване на академичната длъжност е легитимно при присъствие на 2/3 от редуцирания състав на НС.

(11) Кандидатът за преминаване подава следните документи:

1. Заявление по образец.
2. Всички представени документи по процедурата, с която е заел академичната длъжност в съответното висше училище или научна организация.
3. Справка за минималните изисквания съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН.
4. При недостиг на точки, съгласно минималните изисквания по Правилника на Института, кандидатът може да представи допълнителни доказателства по отделните показатели, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор", научната степен "доктор на науките" и придобиване на предишна академична длъжност.
5. Допълнителни документи при поискване от комисията по признаване.
6. Ако кандидатите за академичната длъжност "професор" не са заемали академичната длъжност "доцент", към изискуемите по този Правилник минимални изисквания за академичната длъжност "професор" трябва да се прибавят и съответните минимални изисквания за академичната длъжност "доцент", включително още един публикуван хабилитационен труд, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и на научната степен "доктор на науките". Научните степени "доктор" и "доктор на науките" се включват само веднъж (чл. 89, ал. 2).

(12) Председателят на комисията по признаване докладва пред НС резултатите от проверката в едномесечен срок от решението на НС за откриване на процедура за признаване. НС взема решение с тайно гласуване за признаване или непризнаване на съответната академична длъжност в Института. Гласуването се осъществява съгласно процедурите за избор за заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН.

(13) При положително решение, кандидатът се назначава със заповед на Директора до един месец от решението на НС и преминава на съответната академична длъжност в Института.

Чл. 3. (1) Оценяването на дисертационен труд и на кандидатите за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" се извършва само за лицата, които отговарят на съответните минимални изисквания към научната дейност по този Правилник.

(2) Оценката за съответствие с минималните изисквания, както и оценяването на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор" се извършва от Научно жури (НЖ), създадено и функциониращо при условията и по реда на ЗРАСРБ и на този правилник. Вътрешните и външните членове на Научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по член 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Според определението на БАН, „външни членове на НЖ” са учени, които нямат трудови правоотношения с Института и не са имали такива през последните 5 години.

(3) НЖ се определя по предложение на секцията, за чиито нужди се обявява конкурс, като извършва оценка на съответствието с минималните национални изисквания по член 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ на членовете на предлаганото жури. Преди избора на НЖ, Научният съвет определя комисия за проверка на посоченото съответствие.

(3) При избор на НЖ се определя и по един външен и един вътрешен за Института резервен член.

(4) Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Отказът на член на журито от участие в заседание по неуважителни причини или отказът за полагане на подпис в протокола се установява с подписите на присъстващите членове на журито и не е основание за спиране на процедурата. На мястото на отказалия да присъства член на журито заседава съответният резервен член.

(5) Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства при условия и по ред, определени с този правилник.

(6) Решенията на НЖ могат да се вземат и неприсъствено при уважителни причини от членовете на НЖ, като отсъстващият следва да потвърди по телефона или чрез друго техническо средство пред Председателя и останалите членове на НЖ в заключителното заседание, или на публичната защита своята рецензия или становище, както и своето окончателно гласуване (положително или отрицателно) за протокола. За причината, следва Председателят на НЖ да бъде уведомен най-късно една седмица преди заседанието, като в същия срок се оставя подписана форма-образец за окончателно гласуване. При невъзможност за лично подписване поради форсмажорни обстоятелства, за окончателно гласуване се приема оценката от рецензията/становището. Протоколите и докладът се подписват от името на отсъстващия от Председателя на НЖ.

Заседанието се провежда с участието на член на НЖ по телефон или други технически средства, като отсъстващият член на НЖ се задължава в най-кратък срок, но не по-късно от два дни преди внасянето на доклада за избор на кандидата в Научен съвет, да подпише протокола от защитата, заключителното заседание или доклада-предложение за избор.

(7) Неприсъственото гласуване и взимане на участие в първо и заключително заседание на НЖ и публична защита, се допуска единствено при спазване на необходимия кворум на НЖ, а именно с присъствено участие на членовете на НЖ с повече от половината състав на същото.

(8) При оттегляне на рецензия/становище и/или участие в НЖ, в него се включва резервен член, съгласно квотата. В двудневен срок Председателят взема решение за прекъсване срока на процедурата (при необходимост) до изготвяне на нова рецензия/становище. Резервният член следва да представи рецензия/становище в сроковете, заложиени за съответната процедура в този правилник.

Чл. 4. (1) Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, „доктор на науките“ или за заемане на академична длъжност не се допуска до защита на дисертационния труд/процедура за заемане на академична длъжност, когато научното жури е приело решение за наличие на плагиатство в представените трудове.

(2) Решението на научното жури може да се оспори пред Научния съвет по ред: подава се жалба до Научния съвет, който на свое заседание изслушва двете страни и взема решение. При несъгласие с решението на Научния съвет, всяка от страните може да подаде сигнал в Министерството на образованието и науката в съответствие с глава 4 „Контрол“ от ЗРАСРБ.

Глава втора. ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН "ДОКТОР" И НАУЧНА СТЕПЕН "ДОКТОР НА НАУКИТЕ"

Раздел I. ПРИЕМ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ

Условия и ред за кандидатстване, прием и зачисляване на редовни, задочни и на самостоятелна форма на обучение докторанти, български граждани

Чл. 5. (1) Приемът на редовни и задочни докторанти се осъществява по реда на Закона за висшето образование (ЗВО), ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Българската академия на науките и Правилник за дейността на Центъра за обучение (ЦО) и Академичния съвет (АС) при БАН, както и съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Института за икономически изследвания при БАН.

(2) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен "магистър".

(3) Обучението за придобиване на образователната и научна степен "доктор" се осъществява в редовна, в задочна или в самостоятелна форма на обучение. Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност до 3 години, а задочната - до 4 години.

(4) Обучението в докторантура се извършва по акредитирани от НАОА докторски програми.

(5) Обучението в докторантура се извършва в научно звено (секция) на Института, в което има поне едно хабилитирано лице от съответното акредитирано професионално направление.

Чл. 6. (1) Приемът на докторанти по държавна поръчка с финансиране от държавата се осъществява чрез конкурс, който се обявява ежегодно по утвърдени от Министерския съвет и заявени от Председателя на БАН по съответна заявка на Центъра за обучение (ЦО) при БАН брой места, разпределени по докторски програми (специалности) и форми на обучение.

(2) Предложения за отпускане на места за редовни и задочни докторантури по държавна поръчка се правят до ЦО при БАН на основание решение на Научния съвет на Института, мотивирано съгласно научната политика на Института, и на основание представени от секциите предложения за научната област и специалност, към която има интерес за откриване на бройка.

(3) Приемът на докторанти в платена форма на обучение се осъществява чрез конкурси, обявявани текущо.

Чл. 7. (1) В конкурса могат да участват лица, отговарящи на следните условия:

1. Да притежават образователно-квалификационна степен “магистър”.
2. Да имат среден успех от следването в магистърската степен не по-нисък от много добър 4.50.

Чл. 8. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават молба до Директора на Института, като към нея прилагат следните документи:

1. Автобиография по европейски образец.
2. Диплома (с приложението) за придобита образователно-квалификационна степен “магистър” или нотариално заверено пълно копие от нея.
3. Удостоверение от МОН за признато висше образование - ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище.
4. Други документи, удостоверяващи техните постижения в съответната научна област (списък на публикации, авторски свидетелства и други).
5. Документ за платена такса за участие в конкурса.
6. Медицинско свидетелство.
7. Свидетелство за съдимост

Чл. 9. (1) Приемът в редовна или задочна докторантура се извършва с конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документи по чл. 3, ал. 2 от ЗРАСРБ.

(2) Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на интернет страницата на Института.

Чл. 10. (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурса се извършва от комисия, назначена със заповед на Директора на Института, включваща Директора на Института или упълномощено от него лице, ръководителя на секцията, заявила конкурса, хабилитиран учен от съответната докторска програма.

(2) Комисията по ал. 1 разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на този правилник, като взема решение за допускане в 7-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи.

(3) Кандидатите се уведомяват писмено за резултатите от допускането им до участие в конкурса в 14-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документи, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

(4) Допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите, като уведомлението съдържа и конспект на въпросите за изпита по специалността, утвърден от Научния съвет на Института. Уведомлението по ал. 3 се изпраща най-късно един месец преди датата на първия изпит.

Чл. 11. (1) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до Директора на Института.

(2) Директорът на Института възлага на нова комисия от трима души - хабилитирани лица да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията Директорът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

Чл. 12. (1) Конкурсът включва изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата, а именно: английски, френски, немски, испански.

(2) Конкурсният изпит по специалността се провежда от комисия, назначена от Директора на Института. В комисията се включват трима хабилитирани учени или доктори на науките към съответната докторска програма, включително от секцията, за която е обявен конкурсът.

(3) Конкурсните изпити по чужд език се провеждат от комисии в ЦО при БАН.

Чл. 13. (1) Изпитът по специалността е писмен и устен с отделни оценки. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка от писмения изпит не по-ниска от много добър (4.50). За успешно положили изпита се считат кандидатите, получили средна оценка от писмения и от устния не по-ниска от много добър (5.00).

(2) До изпит по чужд език се допускат кандидатите, успешно положили изпита по специалността. Успешно положили изпита по чужд език се считат кандидатите, получили оценка не по-ниска от добър (4.00).

(3) Оценка от конкурсните изпити се оформят с точност до 0,25 и се отразяват в изпитните протоколи, към които се прилагат и писмените работи.

(4) Оценка се съобщават на кандидата не по-късно от два дни след датата на изпита.

Чл. 14. (1) Председателите на изпитните комисии внасят писмен доклад до Научния съвет за резултатите от проведения конкурс.

(2) В доклада се отразява следната информация: оценка от положения изпит по специалността; оценка от положения изпит по чужд език; среден успех от дипломата за висше образование; оценка от държавен изпит или защита на дипломна работа от дипломата за висше образование и предложение за избора

(3) Кандидатите се класират по оценките от изпита по специалността.

(4) При кандидати с еднакви оценки от изпита по специалността се взема предвид оценката от изпита по чужд език. Ако и при нея има еднакъв резултат, се отчита средният успех от дипломата за висше образование на съответния кандидат, както и документите, удостоверяващи неговите постижения и публикации, ако има такива.

Чл. 15. (1) Научният съвет на Института взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати. В решението се посочва и научният ръководител на докторанта, който се избира по предложение на съответната секция. За научен ръководител се избира хабилитирано лице - доцент или професор, притежаващ научна степен и е специалист в областта на дисертационното изследване, за което е отпусната съответната бройка, на която се зачисляват докторантите.

(2) Решението на Научния съвет е законно, ако присъстват най-малко 2/3 от списъчния му състав. Решението се взема с обикновено мнозинство и явно гласуване.

(3) При определяне на списъчния състав на Научния съвет не се вземат предвид членовете,

които се намират в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск. По този ред могат да се приспадат до 1/6 от членовете на Съвета.

Чл. 16. Редовни докторанти, приети по държавна поръчка, не могат да заемат държавна служба или да работят по трудово правоотношение за повече от 3.5 часа на ден. Допълнителната работа не може да служи за оправдание за неизпълнение на задълженията на докторанта и за отсъствие от мероприятия и възложени ангажименти от Института.

Чл. 17. (1) Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", се извършва без изпит и обявен конкурс през цялата академична година, и без ограничения във възрастта при следните условия:

1. Да притежават образователно-квалификационна степен "магистър".
2. Да са подготвили основната част от дисертационния си труд по конкретна тема.

Чл. 18. (1) Кандидатите за самостоятелна докторантура подават в Института следните документи:

1. Заявление до директора (образец).
2. Автобиография по европейски образец.
3. Диплома за придобита на образователно-квалификационна степен "магистър" с приложението (или пълно нотариално заверено копие от нея).
4. Удостоверение от МОН за признато висше образование - ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище.
5. Основната част на разработената дисертация с определената тема - 3 екземпляра.
6. Списък на публикациите (ако има такива).

7. Документ за платена такса за обсъждане в научното звено на представения проект за дисертация (за кандидатите, които не са на основна работа в Института).
8. Медицинско свидетелство.
9. Свидетелство за съдимост.

Чл. 19. (1) Директорът със заповед възлага обсъждането на проекта за дисертация на Експертен съвет към съответната секция, състоящ се от нечетен брой членове и с утвърден от него председател, като определя хабилитирано лице, което да представи писмено мнение за разработката. Най-малко 5 хабилитирани лица от секцията, членове на Експертния съвет, трябва да са специалисти в областта на представения за обсъждане проект. При липса на такива, съставът се разширява със заповед на Директора с предложени от секцията външни хабилитирани лица - специалисти в областта на предложения проект.

(2) Експертният съвет (разширен с външни специалисти) в 2-месечен срок от датата на издаване на възлагателната заповед обсъжда проекта за дисертация.

(3) При назначаване на експертен съвет по обсъждане на проект за дисертация съставът на същия трябва да включва от 5 до 7 членове, включително външните за Института хабилитирани лица.

Чл. 20. Заседанието на Експертния съвет се счита за редовно, ако присъства целият му състав. При непълен състав на ЕС в деня на заседанието, същото се отлага и се назначава нова дата. Решението се взема от присъстващите с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

Чл. 21. Експертният съвет дава становище относно:

1. Актуалността и значимостта на проблема, разгледан в проекта за дисертация.
2. Качествата на разработката.
3. Възможност за окончателно разработване на дисертационния труд.
4. Възможност за компетентно научно ръководство.

Чл. 22. (1) При положително решение на Експертния съвет, утвърденият от Директора председател на Експертния съвет докладва пред Научния съвет за утвърждаване:

1. Предложение за зачисляване на кандидата в самостоятелна докторантура.
2. Точна формулировка на темата на дисертационния труд.
3. Предложение за научен консултант на докторанта.
4. Индивидуален план за работа на докторанта.

(2) Въз основа на предложението по ал. 1 Научният съвет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, индивидуалния учебен план на докторанта и научния консултант.

(3) При необходимост и наличие на финансови възможности може да се определи и втори научен ръководител/ консултант, включително чуждестранен от акредитирано в

съответната държава висше училище или научна организация за обучение в образователната и научна степен "доктор" или съответстващата ѝ степен.

Чл. 23. Въз основа на решението на Научния съвет по чл. 15, ал. 1 и чл. 22, ал. 2 Директорът на Института издава заповед за зачисляване на докторанта. В заповедта се посочват: докторската програма, формата на докторантурата; първичното звено (секцията), в което се организира обучението; срокът на обучение; темата на дисертационния труд; научната област или научните области; научният ръководител/консултант.

Чл. 24. (1) Директорът на Института, определеният от Научния съвет научен ръководител и зачисленият редовен или задочен докторант по държавна поръчка, подписват договор за обучение на докторанта. Докторантите по държавна поръчка заплащат такси за обучението си, които се определят от Министерския съвет и се публикуват ежегодно в Държавен вестник.

(2) При зачисляване на докторантура срещу заплащане, докторантът сключва договор с Института, като внася такса, определена с решение на Научния съвет и заповед на Директора (в съответствие с определените от Министерския съвет диференцирани нормативи за издръжка на обучението на един докторант по професионални направления.) в сроковете, указани в договора.

(3) При зачисляване на докторант в самостоятелна форма на обучение, същият сключва договор с Института и внася такса, определена с решение на Научния съвет на Института и утвърдена със заповед от Директора и в сроковете, указани в договора.

Условия и ред за кандидатстване, прием и зачисляване на чуждестранни докторанти

Чл. 25. Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти, след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, приета с Постановление № 168 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 69 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 25 и 79 от 2009 г. и бр. 59 от 2010 г.), при условията и по реда, предвидени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, в Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН и в този правилник.

Чл. 26. (1) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;
2. съгласно актове на Министерския съвет;
3. при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование.

(2) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет, съгласувано със съответните висши училища или научни организации.

(3) Лицата по ал. 1, т. 3 се приемат при условията и по реда, определени в този правилник.

(4) Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;
2. имат статут на бежанци;
3. са от българска народност.

Чл. 26а. (1) Кандидатите за докторанти по чл. 26, ал. 1 подават следните документи:

1. формуляр или молба, съдържаща кратки биографични данни, степента на владение на чужди езици, както и висшето училище или научната организация, в която желаят да се обучават;
2. копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;
3. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;
4. списък на публикациите, ако има такива;
5. копие от документите за гражданство;
6. удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
7. две снимки.

(2) Документите по ал. 1, т. 2 и 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива - по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Кандидатите по чл. 26, ал. 1, т. 1 и 2 подават документите по ал. 1 в Министерството на образованието и науката.

(4) Кандидатите по чл. 26, ал. 1, т. 3 подават документите по ал. 1 в избрано от тях висше училище или научна организация.

Чл. 26б. (1) Институтът изпраща в Министерството на образованието и науката документите на одобрените кандидати по чл. 26, ал. 1, т. 3 - граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информацията относно:

1. лични данни на кандидата - имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;
2. наименование на научната специалност, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;

3. информация за езиковата и специализираната подготовка - степен на владеење на български език, наименование на основното звено, в което ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;
 4. годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;
 5. номер на банковата сметка на висшето училище или научната организация, по която следва да бъде преведена таксата за обучение и за езиковата и специализираната подготовка.
- (2) Министерството на образованието и науката издава Удостоверение за приемане на кандидатите за обучение в Република България и писмено уведомява за това Министерството на външните работи и дирекция "Миграция" на Министерството на вътрешните работи. Удостоверението е валидно само за учебната година, за която е издадено.
- (3) Лицата, кандидатстващи при условията на чл. 95, ал. 7 от Закона за висшето образование, заплащат таксите за обучение, след като са получили виза вид "D" и са пристигнали в Република България.

Чл. 26в. (1) Директорът на Института издава заповед за зачисляване на одобрените кандидати за докторанти по чл. 26, ал. 1.

(2) Институтът писмено уведомява Министерството на образованието и науката за записаните докторанти по ал. 1.

Права и задължения на докторантите във всички форми на обучение, включително чуждестранните докторанти

Чл. 27. Докторантите имат право:

1. Да получават квалифицирана помощ и научно ръководство по време на докторантурата.
2. Да бъдат осигурени с места и достъп до компютри и друг вид помощни средства за изпълнение на задачите от индивидуални план за обучение и изследователската им дейност (за докторантите редовна форма на обучение).
3. Да участват в научния живот на Института, във вътрешни и международни научни форуми, дискусии, семинари и други, свързани с програмата за обучение.
4. На финансово подпомагане (при наличие на средства) за командировъчни и такси за участие във вътрешни и международни научни форуми.
5. Да участват в научноизследователската дейност на Института, като им се гарантират авторските права.
6. Да публикуват резултати от научноизследователската им дейност в издания на Института - сп."Икономически мисъл", сп."Икономически изследвания", „Дискусионни материали" и др.
7. Да ползват услугите на информационно-статистическия отдел и библиотеката на Института.

8. Да се сдружават в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членуват в международни научни организации.
9. Да ползват квартира в студентски общежития и намаление при пътуване (за докторанти редовна форма на обучение).
10. Редовните докторанти - да получават стипендия по ред, определен от Министерския съвет и помощ за отглеждане на дете, докато имат статут на докторанти редовна форма на обучение.
11. Да подават сигнали и жалби по въпроси, свързани с организацията и администрирането на учебния процес.

Чл. 27а. Процедура по разглеждане на сигнали и жалби от докторанти.

(1) Сигнали и жалби от докторанти се подават до:

1. Сигнал/жалба по въпроси, свързани с организацията и администрирането на учебния процес, се подава до Директора на Института.
2. При нарушения на етичните правила, посочени в Етичния кодекс на работещите в ИИИ при БАН, сигнал/жалба се подава до Комисията по етика на Института.

(2) Сигнал/жалба се подава в канцелария, където се поставя входящ номер и се завежда в регистър, а докторантът получава копие с входящия номер, заверено с печат и подпис на длъжностното лице, приело сигнала/жалбата.

(3) Директорът не разглежда и не се произнася по сигнали/жалби на докторанти, свързани с лични спорове между тях.

(4) Директорът разглежда сигнала/жалбата в триседмичен срок от датата на подаването.

1. Директорът в зависимост от съществуващото на сигнала/жалбата със заповед определя упълномощено лице или назначава комисия, които в определения в заповедта срок се произнасят с доклад относно жалбата и констатираните обстоятелства.
2. При необходимост се изисква писмено обяснение с упоменат срок от лице/лица, срещу което/които е сигналът/жалбата.
3. Въз основа на доклада на упълномощеното лице/комисията и посочените в сигнала/жалбата обстоятелства, Директорът дава писмен отговор по сигнала/жалбата.

(5) В тридневен срок от изтичане на времето, необходимо за отговор по сигнала/жалбата, длъжностното лице от канцеларията уведомява жалбоподателя по телефона или чрез електронна поща за постъпилия отговор по сигнала/жалбата.

(6) Докторантът получава лично екземпляр от писмения отговор по сигнала/жалбата с личен подпис на Директора и печат в канцеларията в регламентираното работно време. Докторантът с личен подпис, дата и гриф "Получих лично" удостоверява на екземпляра, оставащ за съхранение в канцеларията, че е получил екземпляр от отговора по сигнала/жалбата.

(7) В случай, че докторантът не е удовлетворен от получения отговор от Директора, може да отправи жалба до институции, в чиято компетентност е решаването на въпроса, повдигнат в жалбата.

Чл. 28. Докторантите имат следните основни задължения:

1. Да спазват Правилника за вътрешния ред на института и настоящия Правилник.
2. Да пазят името и престижа на Института.
3. Да спазват нормите на поведение, научната етика и Етичния кодекс на Института.
4. Редовните и задочни докторанти държавна и платена форма, както и в самостоятелна докторантура да подпишат договор с Института в изпълнение на задачите от индивидуалния план за подготовка.
5. Да изпълняват в срок утвърдения от Научния съвет индивидуален план за подготовка и задачите, възлагани им от техните научни ръководители и от секцията, към която са зачислени.
6. Да представят в срок ежегодна атестация - отчет за изпълнение на индивидуалния си план, който се обсъжда в тяхно присъствие на заседание на секцията и на заседание на НС.
7. Редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие.
8. Да поддържат постоянен контакт с научния си ръководител, като го уведомяват за работата си по дисертацията, изпълнението на индивидуалния план и други задачи, свързани с докторантурата.
9. Да участват редовно в заседанията на секцията, към която са зачислени (задължително само редовни и задочни докторанти държавна поръчка).
10. Да участват във всички организирани от Института семинарни занятия, дискусии и други разисквания.
11. Редовните докторанти да участват в организирането на научни мероприятия в Института (конференции, дискусии, кръгли маси) и други ангажименти, определени със заповед на директора.
12. При организиране на докторантски семинари да подготвят и представят доклади по дисертационния си труд.
13. Да опазват имуществото на Института.

Чл. 29. Докторантът може да прекъсва по изключение при много сериозни причини, като заболяване (придружено с доказателствена документация за заболяването), специализация в чужбина – свързана единствено и само с дисертационното му изследване, в срок до 1 година по предложение на секцията, към която е зачислен и с решение на Научния съвет. Единствено прекъсването по майчинство може да е до 2 години.

Чл. 30 (1) Срокът на докторантурата може да бъде удължен еднократно за не повече от 1 година по изключение и при много уважителни причини с мотивиран доклад и доказателства към него от ръководителя на секцията и с решение на Научния съвет.

(2) При удължаване срока на докторантурата на докторантите - редовна форма на обучение, държавна поръчка, не се заплаща стипендия за срока на удължаване (чл.7 ал.4 ПМС № 90 от 26.05.2000 г.).

(3) За срока на удължаване на докторантурата, докторантите във всички форми на обучение заплащат такса, която е пропорционална на срока на удължаване и съобразно действащите в Института тарифи за платено обучение на докторанти.

Чл. 31. Докторантите могат да се преместват от една в друга научна организация след решение на Научните или Академичните съвети на съответните организации.

Чл. 32. Докторантите могат да преминават от редовна в задочна форма след съгласуване с научния ръководител и решение на Научния съвет.

Чл. 33. (1) Прекратява се докторантурата на докторант, който не е получил положителна атестация от Научния съвет, защото:

1. Системно не изпълнява задачите от индивидуалния си план.
2. Не е набрал минималния брой кредити съгласно изискванията на ЦО при БАН.
3. Не посещава системно заседанията на секцията, организирани курсове, семинари и други занятия без уважителна причина (за редовни докторанти).
4. Грубо нарушава нормите на поведение и научната етика.
5. Има влязла в сила присъда за умишлено престъпление.

(2) Прекратяването се извършва със заповед на Директора въз основа на доклад от ръководителя на секцията и решение на Научния съвет.

Чл. 34. Отстранените или самоволно напуснали докторанти, приети по държавна поръчка, са длъжни да върнат получените от тях плащания и направени разходи по тяхното обучение за сметка на Института за икономически изследвания.

Чл. 35. Не се възстановяват такси за обучение на отстранени и самоволно напуснали докторанти във всички форми на обучение.

Чл. 36. (1) След приключване срока на обучение, докторантите се отписват със заповед на Директора по решение на Научния съвет.

(2) След изтичане срока на обучение докторантите се отписват с право на защита въз основа на мотивиран доклад на ръководителя на секцията, придружен от мнение на научния ръководител, протокол от обсъждане в научното звено(секция) на което докторантът е представил своите научни резултати от написаната в съществена част дисертация. Отписването с право на защита се допуска за докторант, който е изпълнил образователната програма по индивидуален си план и е събрал минимален брой от 130 кредита (виж приложение 2.1. (за зачислените преди 01.01.2019 г.) и 2.2. (за зачислените считано от 01.01.2019 г.) на Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН).

(3) Докторантът във всички форми на обучение може да бъде отчислен и по-рано от срока на докторантурата, ако е изпълнил всички изисквания по ал.2, представил е напълно завършен, одобрен и предложен за предварително обсъждане от научния ръководител и секцията дисертационен труд, има 250/200 кредита съгласно съответните приложения

2.1. и 2.2. от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН и е изпълнил минималните изисквания на ЗРАСРБ.

(4) При неизпълнение на изискванията по ал.2, докторантите се отписват без право на защита по предложение на ръководителя на секцията и с решение на Научен съвет, като възстановяват сумата на стипендиите и другите средства, свързани с обучението им.

(5) Отписаните с право на защита редовни, задочни и докторанти на самостоятелна подготовка са длъжни в срок до две години от отчисляването да представят и защитят дисертационния си труд, в противен случай губят право на защита.

(6) След отписването на докторантите във всички форми на обучение, консултациите по дисертационния труд с научния ръководител са за тяхна сметка, и се определят съгласно заповед на Директора за заплащане на научно ръководство.

(7) Средствата по защитата на дисертационния труд за докторантите редовна и задочна форма на обучение държавна поръчка са за сметка на Института. Във всички други платени форми на обучение (редовно, задочно и самостоятелно) разходите са за тяхна сметка, при спазване на срока по ал. 5, като таксите, които следва да бъдат заплащани по процедурата за защита на дисертационния труд се определят със заповед на Директора.

(8) Прекратените докторантури, отписаните без право на защита, незащитилите в срок съгласно ал.5 и неуспешно защитили докторанти в редовна и задочна форма на обучение държавна поръчка, могат да кандидатстват отново за придобиване на ОНС „доктор“ само в самостоятелна форма на обучение.

Обучение, методическо ръководство, подготовка на дисертация за докторантите във всички форми на обучение

Чл. 37. Методическото ръководство на докторантурата се осъществява от Центъра за обучение при Българска академия на науките.

Чл. 38. (1) За докторантите се организира учебен процес с цел да се разшири и задълбочи тяхната специална, методическа и езикова подготовка, необходима за разработването на дисертации на необходимото научно равнище. Организираният учебен процес се съчетава в максимална степен с изискванията на самостоятелната работа.

(2) Обучението на докторантите се осъществява в съответствие с кредитната система на Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН - Приложение 2.1. (за зачислените преди 01.01.2019 г.) и 2.2. (за зачислените считано от 01.01.2019 г.), която предвижда задължителен минимален брой кредити по дейности.

Чл. 39. Научният ръководител подпомага чрез консултации цялостната подготовка на докторанта (вкл. подготовката за изпитите по индивидуалния минимум, подготовката и изготвянето на публикации, участие в конференции, разработване на дисертационния труд, изготвяне на докладите пред докторантските семинари и др.), като редовно контролира работата на докторанта, следи за неговата обща подготовка и дава оценка за работата му при неговото атестиране.

Чл. 40. (1) Обучението на докторантите включва следните дейности:

1. научноизследователска дейност;
2. посещение и участие в работата на курсове (семинари и други от докторско ниво);
3. участие в научни форуми (национални и/или международни);
4. изпити за докторски минимум;
5. разработване на докторска дисертация.

(2) Подготовката на докторантите се осъществява по образователна и научна програма, които се отразяват в индивидуалния учебен план.

(3) В образователната програма се включват курсове и семинари по непрекъснато обновяваща се учебна програма, която е еднаква за всички докторанти от една и съща специалност.

(4) За докторантите се организират семинари с учени от Института, провежда се обучение по “Методология на научните изследвания”, “Иконометрия” и други обучения с утвърдени програми от Научния съвет, ЦО при БАН и по различни действащи проекти, докладват се резултати от дисертационните изследвания на докторантите и др.

Чл. 41. (1) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

(2) Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители(консултанти) и се обсъжда и утвърждава от Научния съвет.

(3) Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. разпределението на всички дейности по години;
3. изпитите и сроковете за полагането им;
4. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
5. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(4) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието на първичното звено за предварителното обсъждане. Промяната се извършва със заповед на ректора на висшето училище или на ръководителя на научната организация въз основа на решение на факултетния, съответно научния съвет по предложение на съвета на първичното звено.

Чл. 42. (1) Докторантите полагат следните изпити: по специалността, “Макроикономика”, “Микроикономика”, чужд език, „Информационни технологии” и други допълнителни изпити, заложи в индивидуалния план.

(2) Изпитите се полагат след заявление от докторанта за явяване на изпит пред назначена от Директора на Института комисия от трима хабилитирани учени, единият от които е научният ръководител на докторанта.

- (3) Изпитите се полагат съгласно сроковете, заложи в индивидуалния план на докторанта, в рамките на първата година от обучението.
- (4) Докторантите във всички форми на обучение имат право да се явят на изпит по базовите предмети с изключение на информационни технологии и западен език, не повече от 2 пъти в сроковете, заложи съгласно чл.42 (3).
- (5) За успешно положен изпит се счита този с оценка от изпита не по-ниска от много добър 5.00. В противен случай изпитът се счита за неуспешно положен.
- (6) На членовете на изпитните комисии се заплащат по два лекционни часа за всеки при провеждане на конкурсни изпити за докторанти и по един лекционен час за всеки изпитан докторант при провеждане на изпит от индивидуалния минимум, заложен в индивидуалния план докторанта, съгласно заповед на Директора за стойността на заплащане на лекционен час и при наличие на финансови средства.
- (7) На научните ръководители се заплаща 40 лекционни часа годишно за научното ръководство на редовен докторант и 30 лекционни часа за научното ръководство на докторант в задочна и самостоятелна подготовка. Средствата се заплащат съгласно заповед на Директора за стойността на един лекционен час и при наличие на финансови средства.
- (8) При обучението на докторанти – чужди граждани може да се признава и по-голяма натовареност от тази по ал. 4 и 5, при наличие на финансови средства и заповед на Директора.

Чл. 43. (1) Докторантите се атестират от Научния съвет в края на всяка година.

- (2) Докторантите представят на заседание на секцията отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.
- (3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторантите на заседание на секцията.
- (4) Научният ръководител може да предлага съвместно с докторантите конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта през следващата година.
- (5) Секцията приема:
 - 1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;
 - 2. предложение за атестация на докторантите;
 - 3. предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;
 - 4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.
- (6) Предложението по ал. 5, т. 2, 3 и 4 се утвърждава от Научния съвет.

Чл. 44. (1) Освен отчитането по реда на чл. 43 редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред ръководителя на секцията доклад за изпълнението на индивидуалния им учебен план, към който се прилага отчет

за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;

(2) Въз основа на отчетите по ал. 1 ръководителят на секцията представя доклад до Директора на Института за изпълнението на задължителните изисквания от редовните докторанти.

Чл. 45. Институтът предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет и съгласно Правилник за разпределение, разходване и отчитане на субсидията за издръжка на обучението на докторанти в БАН.

Чл. 46. Средствата за финансовото и материалното осигуряване на обучението на докторанти по държавна поръчка се отчитат съгласно Правилник за разпределение, разходване и отчитане на субсидията за издръжка на обучението на докторанти в БАН.

Раздел II. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН "ДОКТОР"

Чл. 47. (1) Образователната и научна степен "доктор" се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен "магистър" и отговарят на минималните национални изисквания, след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и на минималните изисквания по Правилника на БАН и на този правилник.

(2) В срок до един месец след изтичането на срока на обучение секцията предлага на Научния съвет докторантът да бъде отчислен с право или без право на защита.

(3) Докторантът се отчислява с право на защита след изпълнение на дейностите по обучението, успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план, и подготвен в значителна степен дисертационен труд.

(4) Научният съвет се произнася с решение по предложението на секцията по ал. 2 на първото си заседание след заседанието на първичното звено.

(5) Правото на защита може да бъде упражнено в срок до две години от отчисляването с право на защита.

(6) Докторантите се отчисляват със заповед на Директора на Института.

Чл. 48. До защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" се допуска докторант, който е отчислен с право на защита и отговаря на минималните изисквания по този правилник, Правилника на БАН, Правилник за дейността на ЦО и АС при БАН, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Чл. 49. (1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание, увод; изложение; заключение - резюме на получените резултати с декларация за оригиналност; библиография.

(3) Докторантът трябва да е разработил дисертация, която:

1. има ясно формулирани икономически проблем, цел, и задачи, предполагащи научно изследване;

2. показва, че докторантът:

- познава литературата и научните достижения в конкретната научна област;
- е открил нерешените или частично решени проблеми в конкретната научна област;
- може да систематизира и да осмисли критично съществуващите научни тези и да заеме аргументирана позиция;
- може да провежда успешно самостоятелно научно изследване;
- е в състояние правилно да интерпретира резултатите от научното изследване, да ги оформи и представи разбираемо, логично и прецизно;

3. съдържа научни или научно-приложни резултати, представляващи приноси за науката или практиката като:

- допълнение към съществуваща теория или методология, което повишава нейната валидност (респективно ефективност) или разширява полето на приложението и;
- разработка на нов метод (подход) или усъвършенстване на известен метод (подход) за решаване на икономически проблем (клас икономически проблеми);
- приложение на съществуваща теория или методология за решение, обяснение или анализ на конкретни социално-икономически проблеми или процеси с формулирани изводи и препоръки за управленската практика;
- приложение на съществуващ метод, (подход) за решение на конкретен икономически проблем с формулирани изводи и препоръки за управленската практика;
- други научни или научно-приложни достижения, които обогатяват, потвърждават, оспорват или прецизират отделни страни на икономическата теория или практика, вкл. и такива постигнати чрез експериментална изследователска дейност.

(4) Докторантът трябва да има самостоятелни научни публикации съгласно минималните изисквания (точки) по този Правилник, които отразяват основни моменти от дисертацията. Членовете на НЖ задължително посочват как са изпълнени изискванията по ал.3 и ал.4.

Чл. 50. (1) Докторантът представя дисертацията и съответните доказателства за изпълнение на минималните изисквания по чл. 49 (4) на научния ръководител, който преценява готовността за защита, като е длъжен да се произнесе в едномесечен срок от представянето на същите. При положителна оценка на готовността на докторанта за

защита на дисертационния труд и за изпълнение на минималните изисквания, съгласно чл. 49 (4), научният ръководител предлага с доклад до секцията откриване на процедура за предварително обсъждане.

(2) При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при неизясняване в срока по ал. 1 докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред секцията, която се произнася окончателно за готовността за предварително обсъждане с цел откриване на процедура по защита.

(3) Процедурата по предварително обсъждане се провежда на заседание на Експертен съвет към съответната секция, чийто състав и председател се утвърждава със заповед на Директора. Експертният съвет трябва да е с нечетен брой членове и да включва поне 5 хабилиитирани лица - специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне трима са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилиитирани лица в секцията, Експертният съвет се разширява в заповедта на Директора с външни хабилиитирани лица - специалисти в съответната област. Експертният съвет се състои само от хабилиитирани лица.

Чл. 51. (1) При предварителното обсъждане се взема решение относно качествата на предложения труд и готовността му за защита пред НЖ, както и становище по изпълнение на изискванията по чл. 49. Решенията се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство при задължително присъствие на всички членове на ЕС (разширения му състав). При непълен състав на ЕС в деня на заседанието, същото се отлага и се назначава нова дата.

(2) При положително решение за готовността за защита Експертният съвет към секцията (разширеният му състав) обсъжда и прави предложение за състава на НЖ.

(3) Председателят на Експертния съвет (разширения му състав) представя доклад пред Научния съвет за взетите решения по ал.1 и предложението по ал.2.

(4) При отрицателно становище на Експертния съвет (разширения му състав), Научният съвет може да вземе решение за доработване или преработване на дисертационния труд в срок до 6 месеца.

(5) При наличие на решение по ал. 4 и след изтичане на срока по ал. 4, Експертният съвет (разширеният му състав) се събира само и единствено на още едно заседание за обсъждане на дисертационния труд, след което взема окончателно решение за откриване или за не откриване на процедура по защита.

(6) При отрицателно решение след окончателното обсъждане, както и след отрицателно решение от страна на Научния съвет да не даде срок за доработване или преработване съгласно ал. 4, докторантът губи правото си на защита.

(7) Директорът със заповед прекратява окончателно взаимоотношенията със загубилия право на защита докторант съгласно ал.5 и ал. 6.

Чл. 52. (1) След положително решение на Експертния съвет (разширения му състав) за готовността за защита кандидатът подава следните документи за защита на дисертация:

1. Заявление по образец
2. Протокол за откриване процедура по защита на дисертационния труд от заседание на секцията (разширеният ѝ състав).

3. Доклад от ръководителя на секцията (разширеният ѝ състав) за откриване процедура по защита на дисертацията.
 4. Автобиография по европейски образец.
 5. Заповед за зачисляване.
 6. Заповед за отчисляване.
 7. Списък на публикациите.
 8. Справка за приносите.
 9. Дисертационен труд – на хартиен и електронен носител, спрямо нормативните изисквания.
 10. Публикации (може и копия).
 11. Автореферат – на хартиен и електронен носител, спрямо нормативните изисквания.
 12. Информационна карта (образец на НАЦИД), спрямо действащите към момента нормативни изисквания.
 13. Други документи съгласно действащите към момента нормативни изисквания.
- (2) Научният съвет в срок не по-късно от 1 месец след предложението на Експертния съвет определя НЖ и прави предложение до Директора на Института за утвърждаване на състава му.
- (3) В 7-дневен срок от заседанието на Научния съвет по ал. 2 Директорът на Института със заповед утвърждава НЖ.
- (4) Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защита на дисертационен труд се обявяват на интернет-страниците на БАН и на Института две седмици преди заседанието.

Чл. 53. (1) Научното жури е в състав от пет хабилитирани лица в съответната научна област или в близки научни области по темата на дисертацията. Най-малко един от членовете на журито е професор. Най-малко трима от членовете на журито са външни за Института. Научният ръководител не може да бъде член на журито.

(2) За председател на НЖ се определя вътрешен член - лице, заемащо академична длъжност от състава на Института, който се определя на първото заседание на журито, свикано по инициатива на Директора на Института.

Чл. 54. (1) Членовете на журито изготвят две рецензии и три становища. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за Института член на журито. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в Института на хартиен и електронен носител до 3 месеца от избора на НЖ.

(2) Рецензентите се избират на първото заседание на НЖ.

(3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на Института.

(4) Дисертационният труд се предоставя на желаещите да се запознаят с него на място в библиотеката на Института.

Чл. 55. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд на кандидата, който е допуснат до защита, в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата.

(2) Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав.

(3) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на НЖ представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. председателят на НЖ представя рецензиите и становищата на НЖ;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на НЖ публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;
6. председателят на НЖ обявява резултата от защитата.

(4) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

(5) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се открива нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 56. (1) Образователната и научна степен "доктор" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Образователната и научна степен "доктор" се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) Дипломата по ал. 2 се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, и се изпраща в МОН за регистриране в тридневен срок след издаването ѝ.

(4) Институтът изпраща в Националният център за информация и документация в електронен и печатен вариант информация за защитените докторски дисертации заедно с копие от тях и авторефератите на дисертациите.

Раздел III. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНАТА СТЕПЕН "ДОКТОР НА НАУКИТЕ"

Чл. 57. Научната степен "доктор на науките" се присъжда на лица, които притежават образователната и научна степен "доктор", отговарят на съответните минимални национални изисквания, след успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, както и на минималните изисквания по Правилника на БАН и на този правилник.

Чл. 58. При равни други условия лицата, придобили научна степен "доктор на науките", ползват предимство при заемане на академичните длъжности.

Чл. 59. (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен "доктор на науките" трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научно-приложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал. 1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен "доктор".

(3) Кандидатът за придобиване на научна степен "доктор на науките" трябва да е разработил дисертация, която:

1. има ясно формулирани икономически проблем, задачи и цели, предполагащи научно изследване;
2. третира значим научен или научно-приложен икономически проблем;
3. е оформена прецизно, а научното изследване и постигнатите резултати са поднесени разбираемо и в логическа последователност;
4. показва, че дисертантът:
 - познава изчерпателно теорията и литературата в конкретна научна област;
 - може да систематизира и критично да анализира световните достижения, свързани с дисертационния проблем;
 - откроява нерешените или недобре решените научни задачи при изрично конкретизиране с коя (кои) от тях се заема;
5. съдържа съществени научни или научно-приложни приноси, съответстващи на съвременното състояние на науката, като:
 - разработена икономическа теория за обяснение на социално-икономически процеси, намерила признание в научната общност и/или убедително аргументирана;
 - усъвършенствана (доразвита) съществуваща икономическа теория, при което се повишава нейната валидност (респ. ефективност) или се разширява полето на нейното приложение;
 - разработена оригинална или усъвършенствана съществуваща методология за решаване на значими икономически проблеми или обяснение на възлови икономически явления;
 - разработен цялостен методически инструментариум (подход) за решаване на крупен (и) социално-икономически проблем (и);
 - решен (и) значим (и) социално-икономически проблем (и) при постигане на по-висок социално-икономически ефект от обичайния за конкретния клас проблеми;
 - постигнати експериментално-изследователски резултати на високо научно ниво;

Чл. 60. (1) Кандидатът предлага дисертационен труд за получаване на научната степен “доктор на науките”, автореферат и справка за изпълнение на минималните национални изисквания, определени в ЗРАСРБ, в ППЗРАСРБ, както и на минималните изисквания по Правилника на БАН и на този правилник, като подава заявление до Директора на Института с оглед насочването му към определената секция за предварително обсъждане.

(2) Кандидатът, който не е на трудов договор в Института, заплаща такса за предварителното обсъждане в секцията съгласно заповед на Директора на Института.

Чл. 61. (1) Процедурата за предварително обсъждане се провежда на заседание на Експертен съвет към съответната секция, чийто състав и председател се утвърждава със заповед на Директора. Експертният съвет трябва да е с нечетен брой членове и да включва поне 7 хабилиитирани лица - специалисти в областта на дисертацията и/или свързана с нея област, от които поне четирима са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилиитирани лица, Експертният съвет се разширява в заповедта на Директора с външни хабилиитирани лица - специалисти в областта. Експертният съвет към съответната секция се състои само от хабилиитирани лица.

(2) Заседание на Експертния съвет се счита за редовно при участие на целия му състав, Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство от 2/3 при задължително присъствие на всички членове на ЕС (разширения му състав). При непълен състав на ЕС в деня на заседанието, същото се отлага и се назначава нова дата.

(3) Експертният съвет (разширеният му състав) взема решение за готовността за защита на дисертацията пред НЖ и за изпълнение на минималните изисквания, съгласно чл. 60, ал. 1, като при необходимост изисква доказателства по тяхното изпълнение.

(4) След положително решение на Експертния съвет (разширения му състав), кандидатът подава документи за защита на дисертацията както следва:

1. Заявление.
2. Автобиография по европейски образец.
3. Диплома за придобита научна и образователна степен “доктор” в България или удостоверение за признаване на придобита в чужбина научна степен, издадено по реда на чл. 5, ал. 5 от ЗРАСРБ и глава пета от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.
4. Дисертационен труд - на хартиен и електронен носител, спрямо нормативните изисквания.
5. Автореферат – на хартиен и електронен носител, спрямо нормативните изисквания.
6. Справка за изпълнение на минималните национални изисквания, към която се прилагат необходимите доказателства, определени в ЗРАСРБ, в ППЗРАСРБ, както и на минималните изисквания по Правилника на БАН и на този Правилник.
7. Справка за оригиналните научни приноси.
8. Публикации (може и копия).
9. Документ за платена такса за провеждане на защитата (за кандидати, които не са на трудов договор в Института).

10. Информационна карта (образец на НАЦИД), спрямо действащите към момента нормативни изисквания.

(5) При отрицателно решение на Експертния съвет (разширения му състав) се следва процедурата по чл. 51, ал. 4, 5 и 6. Кандидатът има право да кандидатства повторно след преработване на дисертационния труд, като се открива нова процедура по предварително обсъждане съгласно чл. 60.

Чл. 62. (1) Защитата на дисертационния труд се провежда публично пред НЖ в състав 7 хабилитирани лица. Най-малко трима от членовете са професори. Най-малко четирима от членовете са външни лица за висшето училище или научната организация.

(2) Определянето и утвърждаването на членовете на НЖ, както и определянето на дата за защитата се извършват по реда на чл. 52.

(3) До защита на дисертационен труд се допускат кандидатите за придобиване на научна степен "доктор на науките", които отговарят на съответните минимални изисквания.

Чл. 63. (1) Трима от членовете на НЖ, двама от които са професори, изготвят рецензии. Поне една от рецензиите е на външно за Института лице. Останалите членове на НЖ изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в срок до 3 месеца след избора на НЖ.

(3) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет-страницата на Института.

Чл. 64. (1) За защита се прилагат съответно разпоредбите на чл. 55, ал. 1 и 2.

(2) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил най-малко четири положителни оценки, като всеки член от журито публично обявява своята оценка.

(3) Неуспешно защитена дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

Чл. 65. (1) Научната степен "доктор на науките" се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Научната степен "доктор на науките" се удостоверява с диплома по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, която се издава при условията и реда на чл. 56 (2) и се изпраща за регистриране в МОН чрез НАЦИД в 3-дневен срок след издаването ѝ.

РАЗДЕЛ IV. ПРОЦЕДУРА ПО ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТА В ЧУЖБИНА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“ И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ НАУКИ“

Чл. 66. Институтът за икономически изследвания може да признае Удостоверение от МОН чрез НАЦИД, представено от кандидат и издадено съгласно чл.5, ал.5 от ЗРАСРБ.

Чл. 67. (1) При процедура съгласно глава пета от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН, след постъпване на документи в Института за икономически изследвания чрез ЦУ на БАН, Институтът преценява дали да открие или да не открие съответната процедура, съгласно необходимостта от допълване на кадри и откриване на конкурс за заемане на съответната академична длъжност в Професионално направление 3.8 Икономика и желаната от кандидата тематика.

(2) Кандидатът е задължен да представи следните документи, имащи отношение към признаването, а именно:

1. Диплома за научна степен, легализирана, преведена и заверена в съответствие с разпоредбите на международните договори на Р България с държавата, в която са издадени;

1. Дисертация и автореферат на хартиен и електронен носител;

2. Информационна карта съгласно действащите към момента законови разпоредби;

3. Рецензии от проведената защита или други аналогични документи, удостоверяващи качествата на дисертационния труд;

4. Справка за изпълнение на минималните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ или научна степен „доктор на науките“ с приложени съответни доказателствени материали;

5. Творческа автобиография;

6. Декларация за оригиналност на дисертационния труд;

7. Бланка по образец на Института за издаване на удостоверение за признаване със сверени данни от документа за самоличност (ако се признае степента);

8. Други допълнителни документи при необходимост в хода на процедурата.

Чл. 68. Процедурата по признаване се осъществява от комисия в състав съгласно чл. 50 (3) или чл. 61 (1) от този правилник , предложена от Директора и избрана от Научния съвет. Научният съвет може да предложи и избере членове на комисията и извън предложените от Директора.

Чл. 69. Директорът утвърждава със заповед избрания от Научния съвет състав на Комисията.

Чл. 70. Процедурата по признаване следва да приключи в срок до 3 месеца от датата на заповедта за утвърждаване на комисия по признаване на съответната степен.

Чл. 71. Кандидатът внася допълнителна такса (извън изискуемата за издаване на удостоверение) за работата на комисията по процедурата за признаване, съгласно заповед на Директора.

Глава трета. ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Раздел I. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "АСИСТЕНТ"

Чл. 72. (1) Академичната длъжност „асистент“ се заема въз основа на срочен трудов договор след провеждане на конкурсна процедура и решение на НС.

(2) Решението на НС на Института за откриване на процедура за заемане на длъжността „асистент“ се взема по мотивирано предложение на Директора или по предложение на секция и се публикува на интернет-страницата на Института в 7-дневен срок от приемането му. Срокът за подаване на документи е един месец от датата на публикуването.

(3) Кандидатите подават заявление, към което прилагат мотивационно писмо, автобиография, диплома за висше образование за образователно-квалификационна степен „магистър“, диплома за образователна и научна степен „доктор“, ако кандидатът има такава, медицинско свидетелство, свидетелство за съдимост, удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв и други (по преценка на кандидата, напр. списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати, препоръки, награди, сертификати и др.). Кандидати, придобили дипломи в чужбина, кандидатстват с удостоверение от НАЦИД за признаване на дипломата, издадена от чуждестранно висше училище.

(4) Директорът на Института, преди изтичане на срока по ал. 2 определя по предложение на НС тричленна комисия от хабилитирани лица в съответната научна област. В 3-дневен срок от изтичане на срока за подаване на документи, комисията проверява документите на кандидатите за съответствие с изискванията в обявлението, за което съставя протокол. При отказ за допускане на кандидати до участие в процедурата, недопуснатите кандидати се уведомяват писмено в тридневен срок от изготвяне на протокола на комисията, като се посочват мотивите за отказа. В 3-дневен срок от съобщението недопуснатите кандидати могат да направят писмено възражение пред Директора, който се произнася в 3-дневен срок от получаването му с окончателно решение.

(5) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на събеседване.

(6) Комисията провежда събеседване с кандидатите в срок до една седмица след изтичане на срока за подаване на възражения и/или след произнасянето на Директора по подадените такива.

(7) Комисията класира кандидатите и обявява резултатите в тяхно присъствие. В тридневен срок протоколът за проведеното събеседване се внася в НС.

(8) НС утвърждава класирането на първото си заседание, но не по-късно от две седмици след получаване на протокола за проведеното събеседване.

(9) С решението на НС се определя срокът на трудовия договор, който не може да бъде по-дълъг от 4 години за лица с образователно-квалификационна степен "магистър", като в този срок лицето трябва да разработи докторска дисертация, да бъде атестирано с положителна оценка и в случай на успешна защита може да участва в обявен от Института конкурс за заемане на академичната длъжност "главен асистент" по реда на ЗРАСРБ, на ПП ЗРАСРБ и на този правилник. С лица, притежаващи образователна и научна степен „доктор“, трудовият договор се сключва за срок от 2 години, през които лицето трябва да разработи научноизследователски проект под ръководството на хабилитирано лице, като след приемане на проекта по установения в Института ред, НС взема решение да се обяви конкурс за заемане на длъжност „главен асистент“.

(10) Извън условията по ал. 1-9, на академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначен докторант на Института, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд. Назначаването се извършва от Директора след решение на НС, прието по предложение на ръководителя на секция, на трудов договор за срок не по-дълъг от 2 години.

(11) След изтичане на срока по ал. 9 и ал. 10 нов трудов договор със същото лице за заемане на академичната длъжност „асистент“ не може да се сключва.

(12) Научноизследователската натовареност на длъжността "асистент" включва:

- Събиране, обработване, анализиране и обобщаване на информация.
- Повишаване квалификацията, вкл. запознаване с международните научни постижения в изследваната област и усвояване прилагането на статистически и иконометрични методи.
- Разработване на отделни раздели като участник в колективни разработки на дадена тема във връзка с научноизследователската програма на Института.
- Активно участие в научната и организационната работата на Института.

Раздел II. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "ГЛАВЕН АСИСТЕНТ"

Чл. 73. (1) Академичната длъжност "главен асистент" се заема само от лице, което отговаря на минималните национални изисквания и на изискванията по този Правилник, и притежава образователната и научна степен "доктор" в съответната научна област.

(2) Академичната длъжност "главен асистент" се заема въз основа на конкурс и избор.

(3) Конкурсът се обявява с решение на НС на Института по мотивирано предложение на Директора, съгласувано с ръководителя на секцията. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на тематиката на звеното.

Чл. 74. При оценяване на кандидатите за заемане на академичната длъжност "главен асистент", предимство имат тези, които отговарят на следните допълнителни изисквания:

1. изследователска работа - участие в проекти, завършили с научни разработки;

2. научни публикации - печатни, както и електронни научни публикации, включително в научния електронен архив на Института и на БАН
3. участие в научни форуми с доклад.

Чл. 75. (1) Конкурсът се обявява при условията на чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ.

(2) Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и на Интернет страницата на Института.

(3) Кандидатите за участие в конкурса подават документи в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Правилника на БАН и на този правилник:

1. Заявление за участие.
2. Диплома за придобита научна и образователна степен "доктор" в България или удостоверение за признаване на придобита в чужбина научна степен, издадено по реда на чл. 5, ал. 5 от ЗРАСРБ и глава пета от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН
3. Автобиография по европейски образец.
4. Медицинско свидетелство.
5. Свидетелство за съдимост.
6. Удостоверение за стаж по специалността, ако има такъв.
7. Списък на публикации и други научно-приложни резултати.
8. Справка за изпълнение на изискванията по чл. 74, към която се прилагат необходимите доказателства, определени в ЗРАСРБ, в ППЗРАСРБ, в Правилника на БАН и на този Правилник.
9. Кандидатите за участие в конкурса, които работят в Института, подават документи № 1, 3, 7 и 8.

(4) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса е не по-кратък от два месеца от обявяването му в "Държавен вестник".

Чл. 76. (1) До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания, включително на минималните национални изисквания, и на изискванията по чл. 1 от този Правилник.

(2) Изискванията за допустимост с изключение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1, ал. 2 от този Правилник се проверяват от комисия, в която се включват Директорът на Института или упълномощено от него лице и ръководителят на секцията, за чиито нужди е обявен конкурсът. Председателят и останалите членове на комисията, както и техният общ брой се определят със заповед на Директора на Института за назначаване на комисията. Комисията съставя протокол за допускането на кандидатите до участие в конкурса, който се подписва от всички членове.

(3) Съответствието с минималните национални изисквания и с изискванията по чл. 1, ал. 2 от този Правилник се проверява от НЖ.

(4) Кандидатите се уведомяват писмено за резултата от процедурата по допускане в срок до 14 дни след изтичане срока за подаване на документи, като на недопуснатите кандидати се съобщават мотивите за отказ.

(5) Допуснатите кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса в срока по ал. 4.

(6) Конкурсът се провежда по документи не по-късно от един месец от изпращане на съобщението по ал. 4.

Чл. 77. (1) Конкурсът се провежда от НЖ в състав от пет хабилитирани лица. Най-малко двама от членовете на журито са външни за Института. За председател на журито се определя вътрешен за Института член на журито.

(2) Съставът на НЖ се определя не по-късно от два месеца от обявяването на конкурса в "Държавен вестник".

(3) Научното жури се определя със заповед на Директора на Института по предложение на секцията и след утвърждаването му от Научния съвет.

Чл. 78. (1) Всеки член на журито оценява с положителна или с отрицателна оценка кандидатите.

(2) Всеки член на журито оценява кандидатите поотделно въз основа на изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1, ал. 2 от този Правилник, като членовете на журито рецензират резултатите и приносите и оценяват положително или отрицателно всеки кандидат.

(3) В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на въпроси на членовете на журито.

(4) Не по-късно от 7 дни след провеждането на конкурса председателят на журито представя обобщен доклад заключение за резултатите от конкурса до Научния съвет с предложение за избор. Докладът се подписва от всички членове на журито.

(5) При повече от един кандидат, издържал конкурса, НЖ прави мотивирано предложение за избор в доклада си по ал. 4.

Чл. 79. (1) Изборът на "главен асистент" се провежда от Научния съвет не по-късно от 14 дни след получаване на предложението на журито.

(2) Изборът се извършва чрез тайно гласуване от членовете на Научния съвет на Института, който е легитимен при участие на 2/3 от редуцирания списъчен състав на Научния съвет. Научният съвет не може да се редуцира с повече от 1/6, като се редуцират само членовете, които са в чужбина, отсъстват поради болест или им е разрешен продължителен отпуск.

(3) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите се уведомява писмено за резултата от конкурса и избора.

(4) Срокът по избора се прекъсва и не тече, ако няма заседания на Научния съвет поради липса на кворум, но не по-дълго от два месеца. Същият се удължава с периода на прекъсването.

Чл. 80. (1) Избраните кандидати се назначават от Директора на Института до един месец от съобщението за избирането им.

(2) Научно изследователската натовареност на длъжността "главен асистент" включва:

- Събиране, обработване, анализиране и обобщаване на информация и резултати от научни изследвания.
- Провеждане на научни изследвания от изследователската програма на Института като участник в колективни проекти.
- Представяне на резултати от научноизследователската му дейност чрез публикации и участие в научни форуми.
- Предлагане на решения на икономически проблеми при използване на резултати от научните му изследвания.
- Участие в разработването на научноизследователската програма на секцията и на Института.

Раздел III. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "ДОЦЕНТ"

Чл. 81. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. да имат не по-малко от 3 години стаж като "главен асистент" или 5 години стаж като преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип във висше училище или научна организация, или са били специалисти от практиката и имат доказани постижения в своята област.
3. да са представили публикуван хабилитационен труд - монография или еквивалентната ѝ самостоятелна глава/самостоятелни глави в една и съща монография, който да не повтаря представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научна степен "доктор на науките";
4. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват по съвкупност, които задължително да включват поне 1 публикация в реферирано и индексирано издание в SCOPUS или WoS;
5. да отговорят на съответните минимални национални изисквания и на изискванията по чл. 1, ал. 2 от този Правилник;
6. да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Чл. 82. (1) Кандидатите представят заявление за участие, автобиография по европейски образец, справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1, ал. 2 от този Правилник, както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства. За кандидатите, които не са

на трудов договор в Института се изисква и подаване на документи съгласно чл. 75 ал. 3 на настоящия Правилник.

(2) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 81.

(3) Всички документи, свързани с оценката на журито се подават в 7 екземпляра.

Чл. 83. За обявяването на конкурса, подаването на документи и допускането до участие в конкурса се прилагат съответно разпоредбите на чл. 75 и 76.

Чл. 84. (1) Редовността на документите на кандидатите в конкурса се проверяват от комисия съгласно чл. 76 (2) на настоящия Правилник в срок до 5 дни след изтичане срока за подаване на документи.

(2) За резултатите от проверката на документите от Комисията и допускането до конкурса от НЖ кандидатите се уведомяват писмено в срок от 14 дни.

Чл. 85. (1) Заемането на академичната длъжност "доцент" се осъществява въз основа на конкурс и избор.

(2) Конкурсът за заемане на академичната длъжност "доцент" се обявява с решение на Научния съвет по мотивирано предложение на Директора на Института, съгласувано с ръководителя на секцията. В мотивите се аргументира необходимостта от такава длъжност за развитие на съответната тематика в проблематиката на Института.

Чл. 86. (1) Конкурсът се провежда от 7-членно НЖ. Най-малко трима от членовете на журито са външни за Института и най-малко трима са професори. На своето първо заседание, иницирано от Директора, НЖ избира един от членовете си за председател, който да е вътрешен за Института.

(2) Научното жури се определя със заповед на Директора на Института, преди изтичане на срока за подаване на документи за участие в конкурса, по предложение на секцията и след утвърждаването му от Научния съвет.

(3) В 14-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документите НЖ извършва проверка за допускане на кандидатите до оценяване в съответствие с минималните изисквания на Правилника на ИИИ при БАН и критериите на Института за допускане на кандидати, предоставяни на членовете на журито. В същия срок НЖ се събира на първо заседание. Съгласно чл. 4. (8) от ЗРАСРБ, на своето първо заседание научното жури:

1. Избира един от членовете си за председател.

2. Взема решение за допускане на кандидатите до оценяване.

3. Определя от състава си рецензенти за допуснатите кандидати, поне единият от които е професор и поне един е външен за Института. Останалите членове на НЖ изготвят становища. Рецензиите и становищата завършват с положително или отрицателно заключение за избор на кандидата.

(4) Членовете на НЖ представят на Директора рецензиите и становищата си в срок до два месеца от заповедта на Директора на Института за определяне състава на НЖ.

(5) В срок до един месец, но не по-малко от две седмици, преди заключителното заседание на НЖ на интернет-страницата на Института се публикуват изготвените от участниците в процедурата резюмета на трудовете им, както и рецензиите и становищата на членовете на журито, включително решението по чл. 26, ал. 4 от ЗРАСРБ. Материалите се публикуват по реда на чл. 4, ал. 13 от ЗРАСРБ.

(6) Научното жури провежда конкурса в срок до 6 месеца от обявлението в „Държавен вестник“. До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания, включително на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, на изискванията на БАН и на този Правилник.

Чл. 87. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност "доцент" според изпълнението на условията по чл. 81 и в съответствие с резултатите от справките по чл. 82. В началото на заключителното заседание кандидатите правят кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и отговарят на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към тях въпроси от членовете на научното жури.

(2) За резултатите от конкурса НЖ съставя протокол.

(3) Всеки член на журито оценява с положителна или отрицателна оценка кандидата и подписва протокола.

(4) При равни условия по ал. 1 НЖ взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните допълнителни показатели:

1. свързани с научноизследователската дейност:

а) членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област;

б) участие с доклади на международни и национални научни форуми;

в) експертна дейност и приложени в практиката резултати от научни изследвания;

2. свързани с учебната дейност:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия при обучението на студенти и специалисти – разработване на лекционни курсове; нововъведения в методите на преподаване, обучение в практическа среда извън висшето училище или научната организация;

б) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в научноизследователски проекти;

Чл. 88. (1) Провеждането на конкурса и избора се извършва по реда, предвиден в чл. 27 и 27а от ЗРАСРБ и в този Правилник:

1. На основание протокола, съгласно чл. 87 ал.3, председателят на журито подготвя доклад, подписан от всички членове на НЖ, който съдържа мотивирано предложение за избор на не повече от един кандидат и го предлага в седемдневен срок на Научния съвет за избор.

2. Изборът се провежда от Научния съвет в 14-дневен срок след предложението на НЖ. При избора трябва да участва 2/3 от редуцирания списъчен състав на Научния съвет. Решенията се вземат с тайно гласуване и с мнозинство повече от половината от редуцирания списъчен състав. Списъчният състав на Научния съвет не може да се

редуцира с повече от 1/6, като се редуцират само членовете, които се намират в чужбина, отсъстват поради болест и им е разрешен продължителен отпуск.

3. Срокът по избора се прекъсва и не тече, ако няма заседания на Научния съвет поради липса на кворум, но не по-дълго от два месеца. Същият се удължава с периода на прекъсването.

(2) В срок до 14 дни след провеждането на избора всеки от кандидатите, допуснати до участие в конкурса, се уведомява писмено за резултата.

(3) Спечелилият конкурса кандидат се назначава със заповед на Директора от датата на избора му от Научния съвет и е длъжен да заеме длъжността си до 1 месец след тази дата.

(4) Избраният доцент изнася публична академична лекция пред академичната общност в Института.

(5) Научно- изследователската натовареност на академичната длъжност "доцент" включва:

- Организиране, събиране и обработване на информация по тема от научноизследователския план, провеждане на анализи и теоретично обобщаване на научните данни.
- Участие във формиране на научноизследователската програма на Института.
- Осъществяване на научно ръководство на асистенти при разработването на проекти.
- Осъществяване на научно ръководство на докторанти.
- Участие като изпълнител в изследвания от фундаментален и/или приложен характер.
- Рецензиране на завършени изследвания, докторски дисертации и други.
- Представяне на научната му дейност чрез научни и научно-популярни публикации, лекции, семинари и други.
- Ръководене разпространяването на научните резултати и определяне сферата на приложения на резултатите.

Раздел IV. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ "ПРОФЕСОР"

Чл. 89. (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" трябва да отговарят на следните условия:

1. да са придобили образователна и научна степен "доктор";
2. да са заемали академичната длъжност "доцент" не по-малко от 5 академични години или са имали не по-малко от 7 години стаж като членове на научноизследователски екип в научна организация или висше училище, или като преподаватели, включително хонорувани, или да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област;
3. да са представили публикуван хабилитационен труд - монография или еквивалентната ѝ самостоятелна глава/самостоятелни глави в една и съща монография, който да не повтаря представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор",

на научна степен "доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност "доцент";

4. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват по съвкупност, които задължително да включват поне 2 публикации в реферирани и индексирани издания в SCOPUS или WoS;
5. да отговорят на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1, ал. 2 от този правилник;
6. да нямат доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

(2) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност "доцент", към изискуемите по този Правилник минимални изисквания за академичната длъжност "професор" трябва да се прибавят и съответните минимални изисквания за академичната длъжност "доцент", включително още един публикуван хабилизационен труд, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и на научната степен "доктор на науките". Научните степени "доктор" и "доктор на науките" се включват само веднъж.

(3) Кандидатите представят справка за изпълнение на минималните национални изисквания и на изискванията по чл. 1, ал. 2 от този правилник, както и справка за оригиналните научни приноси, към които се прилагат съответните доказателства. Кандидатите представят и списък на публикации, цитирания и проекти, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор", на научна степен "доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност "доцент".

Чл. 90. За обявяването на конкурса, подаването на документи и допускането до участие в конкурса се прилагат съответно разпоредбите на чл. 75 и 76.

Чл. 91. (1) Научното жури оценява кандидатите за заемане на академичната длъжност "професор" според изпълнението на условията по чл. 89, ал. 1 и 2 и в съответствие с информацията от справките по чл. 89, ал. 3.

(2) До оценяване се допускат лицата, които отговарят на условията на чл. 89, ал. 1 и 2.

(3) При равни условия по ал. 1 НЖ взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните допълнителни показатели:

1. свързани с научноизследователската дейност:

а) ръководство на научноизследователски проекти; създаване на научна група от изследователи или преподаватели; членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област; участие с доклади в международни и национални научни форуми; авторитетни отзиви; създаване на ново направление в науката; създадена научна школа; изнасяне на лекции в чуждестранни университети;

б) приложени в практиката резултати от научни изследвания;

2. свързани с учебната дейност:

а) аудиторни и извънаудиторни занятия - споделяне на опита в преподаването и курсовете и супервизия и консултиране на колеги; обучение на специалисти;

разработване на лекционни курсове; обучение в практическа среда извън съответното висше училище или научна организация; преподаване по специалността на чужд език;

б) дейност със студенти и докторанти, включително ръководство на докторанти, назначени на преподавателски позиции във висше училище или научна организация, и на дипломанти;

(4) При равни други показатели, кандидатите, притежаващи научната степен “доктор на науките” имат предимство при оценките на НЖ.

Чл. 92. (1) Заемането на академичната длъжност "професор" се осъществява въз основа на конкурс и избор, проведени при условията и по реда на глава трета, раздел IV от ЗРАСРБ, както и чл. 82, ал. 3; чл. 83; чл. 84, ал. 1 и ал. 2; чл. 85, ал. 2; чл. 86, ал. 2, ал. 4, ал. 5 и ал. 6; чл. 87, ал. 2; чл. 88, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от този правилник.

(2) Конкурсът се провежда от 7-членно НЖ. Най-малко трима от членовете на журито са външни за Института и най-малко четирима са професори или доктори на науките. На своето първо заседание, иницирано от Директора, НЖ избира един от членовете си за председател.

(3) Научният съвет може да се произнася по процедури за заемане на академичната длъжност "професор" само ако поне една трета от състава на Съвета с право на глас е от лица, заемащи академичната длъжност "професор" или притежаващи научната степен "доктор на науките".

(4) За провеждане на конкретния избор съставът на съвета по ал. 3 се разширява с членовете на академичния състав, които заемат академичната длъжност "професор" или притежават научната степен "доктор на науките".

(5) При невъзможност да се изпълни условието по ал. 3 за участие в конкретната процедура за заемане на академичната длъжност "професор" могат да бъдат привлечени и външни членове, които отговарят на изискванията на ал. 3.

Чл. 93. Научноизследователската натовареност на академичната длъжност “професор” включва:

- Участие в съставянето на научноизследователската програма на Института.
- Самостоятелно формиране на нови направления на изследвания, организиране разработването на програми, определяне методите и средствата за провеждане на научните изследвания.
- Осъществяване на научно ръководство на изследвания от фундаментален и приложен характер.
- Непосредствено участие в провеждането на изследвания.
- Координиране на дейността на съизпълнителите, в т.ч. на участващите от други научни организации при провеждане на изследванията от възложеното му направление.
- Обобщаване на получените резултати, формулиране на експертни становища.
- Представяне на научната му дейност чрез научни и научно-популярни публикации, лекции, семинари и др.

- Осъществяване на научно ръководство на докторанти.
- Рецензиране на завършени изследвания, докторски и докторантски дисертации и други.
- Ръководство или участие в работата на научни, експертни и други съвети.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този Правилник:

1. "Външни членове" са лица, които към датата на утвърждаване на НЖ или най-малко пет години преди тази дата не са упражнявали преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с висшето училище или научната организация.

§ 2. Дипломите за придобита образователна и научна степен "доктор", за научна степен "доктор на науките" и тези за избор на академични длъжности "гл. асистент", "доцент" и "професор" се издават от БАН по предложение на Директора на Института и се подписват от директора, от Главния научен секретар на БАН и от Председателя на БАН, съгласно държавните изисквания и се връчват по тържествен начин в Големия салон на БАН.

§ 3. (1) На председателя, членовете и рецензентите на НЖ се заплащат хонорари от бюджета на съответното научно звено в размер, зависещ от съответната процедура и определен като процент от минималната работна заплата за страната и в зависимост от финансовите възможности на Института.

(2) Препоръчителни размери на хонорари за НЖ към Института:

Степен/длъжност, Председател на НЖ, рецензент, член на НЖ

доктор	3/8 МРЗ	5/4 МРЗ	1/4 МРЗ
гл.асистент	3/8 МРЗ		1/4 МРЗ
доцент	1/2 МРЗ	3/2 МРЗ	1/3 МРЗ
доктор на науките	5/8 МРЗ	7/4 МРЗ	5/12 МРЗ
професор	3/4 МРЗ	2 МРЗ	1/2 МРЗ

* МРЗ – минимална работна заплата

§ 4. Материалите по чл. 52, ал. 3 и чл. 61, ал. 3, които съдържат класифицирана информация, не се публикуват на интернет-страницата на Института и в тези случаи заседанията на научните журита по чл. 53, ал. 1 са закрити.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. Процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност, които са били открити и замразени до влизането в сила на ЗРАСРБ (в сила от 05.05.2018 г.), се довършват при досегашните условия и ред.

§ 6. Правилникът се приема на основание ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и е приет на заседание на

Научния съвет с Протокол № 11 от 21.11.2018 г., изм. и доп. НС / Протокол № 12 от 19.12.2018 г., изм. и доп. НС / Протокол № 5 от 24.04.2019 г., изм. и доп. НС / Протокол № 6 от 19.06.2019 г., изм. и доп. НС / Протокол № 1 от 15.01.2020 г., изм. и доп. НС / Протокол № 7 от 16.06.2021 г.

Минимални изисквания на Института за икономически изследвания при БАН към научната дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и "професор"

по Научна област 3. Социални, стопански и правни науки,

Професионално направление 3.8. Икономика

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показател 3	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	30	100	-	230	250
Д	Сума от показателите от 11 до 13	-	100	-	70	150
Е	Сума от показателите от 14 до края	-	-	-	-	100

Допълнително изискване за заемане на академична длъжност „доцент”: група показатели Г (публикации) задължително да включва поне 1 публикация в реферирани и индексирани издания в SCOPUS или WoS.

Допълнително изискване за заемане на академична длъжност „професор”: група показатели Г (публикации) задължително да включва поне 2 публикации в реферирани и индексирани издания в SCOPUS или WoS.

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилизационен труд - монография	100
Г	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд	100
	5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	75
	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	30/n
	7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n
	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	20/n
Д	11. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	12. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	13. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	5
Е	14. Придобита научна степен "доктор на науките"	40
	15. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант)	40/n
	16. Участие в национален научен или образователен проект	15
	17. Участие в международен научен или образователен проект	20
	18. Ръководство на национален научен или образователен проект	30
	19. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

УКАЗАНИЯ:

1. „Монография“ е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всестранно изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста има позовавания на други научни трудове.
2. „Глава от колективна монография“ е обособено подразделение от основния текст на научен труд, който има научен редактор и/или научни рецензенти, и в което се разглежда отделен проблем или въпрос от общата тема, дефиниран в заглавието или означен с номер, публикуван в неперiodично научно издание, което притежава съответно ISSN или ISBN. Тя може да бъде от един или от няколко автори.
3. „Студия“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се разглеждат определени аспекти от проблеми и въпроси, има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 20 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.
4. „Обзор“ е публикувано научно изследване в списание, сборник или самостоятелно, в което се прави критичен преглед на публикуваната литература по определен научен проблем, притежава съответно ISSN или ISBN и обемът му е от 10 до 99 стандартни страници с 1800 знака на страница.
5. „Статия“ е публикуван научен труд, отговарящ на изискванията по т. 3, който съдържа описание на оригинални научни изследвания и е в обем до 20 стандартни страници с 1800 знака на страница.
6. „Цитат“ е позоваване на научна публикация на автора в друга научна публикация. Познаването на една публикация се счита за едно цитиране, независимо на колко места в текста е извършено. От общия брой цитирания се изваждат тези, при които цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор (т.е. автоцитатите). Могат да се представят цитирания от всички трудове на кандидата, като представените за целите на една процедура не могат да бъдат използвани в друга. Рецензия за една публикация е приравнена на едно цитиране на същата публикация.
7. За участие в конкурса се оценяват само публикации по темата на конкурса.
8. С удостоверение от съответния издател за "публикувани" се приемат и статии, студии, монографии и др., които са приети за печат в издания, които притежават ISSN или ISBN.
9. Не се оценяват публикации от един и същи вид (статия, студия, монография) при повторение на над 1/3 (една трета) от текста на друга представена за конкурса публикация от същия вид.
10. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД поддържа Списък на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Към тях се приравняват чуждестранни издания с научно рецензиране, публикувани на хартиен или електронен носител, реферирани и индексирани в същите бази данни.
11. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД създава и поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране. На основата на този списък се отчитат публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които не са реферирани и индексирани. Към тях се приравняват чуждестранни издания с научно рецензиране, публикувани на хартиен или електронен носител, които притежават ISSN или ISBN. Публикациите и цитатите са приведени към публикации и цитати в реферирани и индексирани издания чрез съответни числови стойности на съответствие.
12. По отношение на публикациите с повече от един автор следва да е налице задължително разделителен протокол между авторите, освен ако в съдържанието, увода или на друго място в публикацията изрично не са разписани авторите на отделните раздели.
13. Хабилизационен труд е монография или еквивалентната ѝ самостоятелна глава/самостоятелни глави в една и съща монография – общо над 100 стандартни страници.
14. За да се зачита трудът за монографичен, авторът следва да има самостоятелно брой страници, отговарящи на дефиницията за монография. При авторство на по-малък брой страници, участието с отделна глава се счита за „публикувана глава от колективна монография“. При авторство на отделни части от глава, точки или подточки в колективна монография или книга, участието на съответния автор се счита за „студия/статия“ в зависимост от броя стандартни страници.

15. За ръководство на научен проект не се признава изпълнението на индивидуален проект.
16. Системата създава възможност в рамките на една група показатели (Г, Д и Е) да се извършва вътрешна компенсация и недостигащите точки от един показател да се допълват с точки от друг.
17. Специфични изисквания при установяване на показателите за различните академични длъжности:
- а) "доцент" - не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките" (чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ), за които се представя съответната справка;
- б) "професор" - не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор", за придобиването на научната степен "доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ), за които се представя съответната справка;
- в) в процедурите по т. "а" и "б" могат да се ползват и точки за публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките", но не представени за придобиване на съответната степен.